

Č.j.: SD1/2020	Počet stran: 7	Dokument
----------------	----------------	----------

Školní vzdělávací program pro školní družinu **při ZŠ a MŠ v Kudlovicích**

Školní družina nabízí žákům zájmovou činnost a relaxaci po skončení vyučování. Využívá ke své činnosti všechny učebny, nový variabilní nábytek, v němž je plno knih, stavebnic a výtvarného materiálu. V dalších místnostech jsou k dispozici DVD – VHS přehrávač, televizor, klávesy. Na chodbě v patře jsou odpočinkové koutky, vybavené pohovkou, křesly a konferenčním stolem. Žákům je dovoleno využívat všech bezpečných prostor za předem stanovených pravidel.

Kapacita školní družiny je 30 žáků.

Náš program usiluje o rozvíjení zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Konkrétní vzdělávací cíle ve školní družině:

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny.

1. Kompetence k učení:

- žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané poznatky uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů:

- žák si všímá dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, přichází s novým řešením
- dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní
- započaté činnosti dokončuje

3. Komunikativní kompetence:

- žák ovládá řeč a vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi

Základní škola a Mateřská škola Kudlovice, příspěvková organizace, okr. Uherské Hradiště,

Kudlovice105, PSČ: 687 03 Babice, IČO : 750 21 536, e-mail:zskudlovice@zsmstkudlovice.cz, tel.: 725 166 595

- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
 - dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, komunikuje kultivovaně
4. Sociální a interpersonální kompetence:
- žák samostatně rozhoduje o činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
 - projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné i nevhodné chování
 - vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
 - ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní.
5. Občanské kompetence:
- žák si uvědomuje svá práva i práva druhých
 - učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů
 - dá na své osobní zdraví i zdraví druhých, chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí – přírodní i společenské
 - váží si tradice i kulturního dědictví
 - k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
6. Kompetence k trávení volného času:
- žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
 - umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních
 - umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

Formy činnosti ve školní družině:

Pravidelná činnost

- Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového nebo tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce

- Přesahují rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to např. besídky, slavnosti, návštěva divadelních představení, výlety... Tyto akce připravuje školní družina a někdy jsou určeny i rodičům nebo širší veřejnosti.

Nabídka spontánních činností je průběžná

- Klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované činnosti má následovat ve vymezeném prostoru možnost spontánních her. Role vychovatelky při těchto činnostech spočívá nejen v zajištění bezpečnosti, ale také v navození, podněcování, motivování některých vlastních aktivit dětí. Není vyloučena její osobní účast na některých hrách. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Odpočinkové činnosti

- Chápeme nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, klid po obědě, individuální hry), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti). Jako aktivní odpočinek mohou sloužit i různé organizované zájmové činnosti (tělovýchovné aktivity, múzické oblasti...).

Základní škola a Mateřská škola Kudlovice, příspěvková organizace, okr. Uherské Hradiště,

Kudlovice 105, PSČ: 687 03 Babice, IČO : 750 21 536, e-mail: zskudlovice@zsmuskudlovice.cz, tel.: 725 166 595

Příprava na vyučování nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů, ale zahrnuje i didaktické hry, tematické vycházky i další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve škole.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času

- vychovatelka navozuje a motivuje co nejrůznější činnosti. Při nabídce nezapomíná na přirozenou zvědavost žáků

Požadavek dobrovolnosti

- všechny činnosti by měly být přiměřené věku žáků a jejich momentálnímu stavu. Žáci by je měli vykonávat na základě vzbuzeného zájmu, motivace.

Požadavek zajímavosti a zájmovosti

- činnosti by měly být pro žáky atraktivní, měly by využívat jiné postupy a náměty než ty, které znají ze školy.

Požadavek citlivosti a citovosti

- všechny činnosti by měly přinášet žákům kladné emoce a to nejen z aktivity samé a z následné pochvaly, ale také z objevování a překonávání překážek.

Požadavek aktivity

- činnosti volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšní všichni žáci. Každý z nich se může podílet na tvorbě týdenních plánů, na přípravě činnosti, realizaci i hodnocení.

Požadavek prostoru k seberealizaci

- vrcholným produktem činností by měla být radost žáka, který nachází a objevuje sám sebe – zvláště je-li kladně hodnocen.

Kalendářní plán činností:

ZÁŘÍ

- poučení žáků o bezpečnosti o řádu školní družiny
- seznámení s prostředím ŠD
- přivítání nových žáků
- výtvarná soutěž - Moje vysněná škola
- tematické vycházky, příroda v období babího léta, pozorování světla a stínu, určování času podle
- Drakiáda
- pouštění vlaštovek, soutěž školní družiny
- pohybové a sportovní hry na školní zahradě

ŘÍJEN

- tematické vycházky - Místo kde žijeme, náš domov, naše vesnice
- bezpečně na ulici, dopravní značky, orientace v obci
- barvy kolem nás, zapouštění barev, zpracovávání podzimních listů
- výtvarně – pracovní činnosti na téma podzim, drak, ježek
- podzimní akce – dlabání dýní

LISTOPAD

- Těšíme se na zimu
- umět pomoci sobě a kamarádovi, základy zdravotní péče, prevence úrazů, první pomoc
- turnaj ve stolní hře Člověče, nezlob se
- nácvik divadelního představení Z pohádky do pohádky
- konstruktivní hry se stavebnicemi

PROSINEC

- kouzelné Vánoce ve školní družině
- Advent
- Čertí rej – odpoledne plné her, zábavy /čerti a čertice/
- mikulášská nadílka
- dopisy Ježíškovi, vypouštění balonků celorepubliková akce
- výroba vánočních dárků, přáníček
- vánoční besídka u stromečku, koledy, říkanky, zvyky

LEDEN

- vernisáž pro rodiče Zima, výtvarné zpracování i abstraktní práce
- turnaj ve stolních hrách /šachy, dáma, domino/
- SUPERSTAR školní družiny – pěvecká soutěž
- hrajeme divadlo, výroba loutek na špejlích, improvizace
- pobyt na školní zahradě, bobování, koulování, stavby ze sněhu...
- hudební školička – hudební nástroje hrou – Náš orchestr

ÚNOR

- mediální výchova, rozhovory, besedy
- hry cvičící pozornost a paměť /puzzle, piškvorky/
- výroba papírových karnevalových masek
- Pohádkový maškarní karneval
- výroba dárků k zápisu do 1. třídy
- zimní mini olympiáda

BŘEZEN

- Vítáme jaro
- výtvarné a rukodělné činnosti, první jarní kytky
- chystáme se na Velikonoce
- zdobení a barvení kraslic
- velikonoční výrobky
- dětská literatura, má knihovnička, návštěva knihovny v obci
- didaktické hry
- modely budoucnosti - módní přehlídka

DUBEN

- DEN ZEMĚ – úklid v okolí školy, hry a naučné úkoly s ekologickou tematikou
- BESIP – dopravní výchova, cyklosoutěž, koloběžkiáda
- pobyt na školní zahradě, výroba domečků pro drobný hmyz
- výtvarná soutěž – Máme rádi přírodu
- Čarodějnický rej

KVĚTEN

- výroba dáreků ke Dni matek a otců
- školní besídka, nácvik programu
- práce s časopisy /křížovky, hádanky, sudoku, mandaly/
- multikulturní týden
- malování na chodník
- sportovní pěti boj
- barevný týden

ČERVEN

- Těšíme se na prázdniny
- dětský den, zábavné odpoledne
- léto, pestrost v přírodě, výroba herbáře
- hry na školní zahradě, koupání, otužování
- úklid školní družiny
- bezpečně na prázdniny

Spolupracujeme na přípravě všech větších akcí naší školy. Během školního roku operativně měníme plány akcí ve školní družině v závislosti na aktuální nabídce.

Do měsíční činnosti vkládáme v letošním školním roce prvky celoroční hry časopisu Pastelka na téma Soví univerzita.

Časový plán:

- Časový plán ŠVP školní družiny je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu (5 let). Obsahuje výběr možných činností, ze kterých bude vychovatelka volit podle aktuálního složení žáků oddělení a tvořivě reagovat na změny. Pro jednotlivé náměty se počítá s průběžným působením vychovatelky, s činnostmi vyplývajícími z týdenní skladby zaměstnání i s příležitostnými akcemi. Vnitřní evaluace školní družiny spočívá v průběžném sebehodnocení práce vychovatelky. Vnější hodnocení provádí vedení školy, zřizovatel a České školní inspekce. Cennou zpětnou vazbou jsou ohlasy rodičů a názory žáků.

Materiální podmínky:

- Školní družina využívá pro svou činnost místnost jedné z vyučovacích tříd, která je vybavena nábytkem, hrami a hračkami. Žáci mají k dispozici výběr stolních her, hračky, dětské časopisy, dětskou knihovnu. Vychovatelka sleduje další možnosti doplňování materiálních podmínek, zejména pro výtvarnou a sportovní činnosti. Příležitostně navštěvujeme školní tělocvičnu i počítačový koutek. Pro pobyt venku dětem slouží zahrada školy. Na vycházky chodíme do přírody v okolí školy.

Personální podmínky:

- Pedagogické působení zajišťuje v naší školní družině jedna kvalifikovaná vychovatelka.

Ekonomické podmínky:

- Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu, která se provádí pololetně v kanceláři školy.

Poplatky ve školní družině:

- Ředitelka školy stanovila příspěvek rodičů žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině na 70 Kč měsíčně za jedno dítě s účinností 1. 9. 2016 - celkem 350 Kč za pololetí.
- Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných:

- Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost, na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD:

- Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.
- Veškeré zjištěné nedostatky – vychovatelka okamžitě nahlásí vedení školy.
- Při úrazu žáka zváží vychovatelka situaci – ošetří sama, zavolá rodiče, lékařskou pomoc
- Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD:

- Vytváříme vhodnou strukturu režimu žáků v družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu.
- Dodržujeme pitný režim.
- Dbáme na zdravé prostředí užívaných prostorů školní družiny.
- Ochrana žáků před úrazy:
 - výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů
 - dostupnost prostředků první pomoci

Psychosociální podmínky:

- Dbáme na klidné prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou.
- Respektování k potřebám jedince a jeho osobním problémům.
- Chráníme žáky před násilím a šikanou.
- Vytváříme podmínky pro spoluúčast žáků na životě školy a ŠD
- Respektování k individualitě žáka, jeho hodnocení.
- Informování žáků i jejich rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě.

Vnitřní řád školní družiny:

- **Provozní doba ŠD** – ranní družina 7:00 – 7:45
- odpolední družina 11:40 – 16:00
- **Poplatek ve ŠD** – na jedno pololetí je 350,- Kč tzn. na celý školní rok 700,- Kč
- **Pro ŠD je určena samostatná místnost.** ŠD ještě užívá prostory I. a II. třídy, tělocvičny, zahrady a hřiště.
- **Přihlašování žáka ke vzdělávání v ŠD** – žáky přihlašují do ŠD zákonní zástupci přihláškou do ŠD (zápisnými lístky). O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy.
- **Kritéria přijetí žáka do ŠD** – přednostně jsou přijímáni žáci 1. až 3. ročníku. Dle kapacitních možností mohou být přijati i žáci 4. a 5. ročníku.
- **Ukončení vzdělávání žáka v ŠD** – o ukončení vzdělávání v ŠD vyrozumí vychovatelku zákonní zástupci písemně.
- **Vyloučení žáka ze ŠD** – ředitelka ZŠ může vyloučit žáka ze ŠD za opakované zvláště závažné porušení kázně dle Školního řádu ZŠ Kudlovice (ubližování ostatním, ničení majetku školy a svévolné opuštění školní družiny atd).
- **Omlouvání žáka ze ŠD** – rodiče omlouvají žáka písemně a to vždy předem, bez písemné omluvenky nebude žák omluven.

Základní škola a Mateřská škola Kudlovice, příspěvková organizace, okr. Uherské Hradiště,

Kudlovice105, PSČ: 687 03 Babice, IČO : 750 21 536, e-mail:zskudlovice@zsmuskudlovice.cz, tel.: 725 166 595

- **Žáka si může zákonný zástupce nebo pověřená osoba vyzvednout osobně kdykoliv v průběhu provozu ŠD.**
- **Odchody žáků do zájmových kroužků** – za bezpečný přechod žáků do zájmových kroužků a zpět odpovídá vedoucí příslušného kroužku.
- **Odchod ze ŠD** – odchody žáků ze ŠD se uskutečňují dle uvedených údajů na přihlášce do ŠD, na kterých zákonní zástupci uvádějí čas odchodu a s kým žák odchází. V případě změny zákonní zástupci napíší požadavek písemně. Nelze propustit žáka na základě telefonické žádosti.
- **Postup při nevyzvednutí žáka**
 1. Vychovatelka telefonicky vyrozumí zákonného zástupce žáka a ředitele školy.
 2. Vyčká s žákem do příchodu pověřeného dospělého.
 3. Na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě.
- Vychovatelka **PŘEBÍRÁ** žáky **PO SKONČENÍ** vyučování tzn. po 4., 5. a 6.vyučovací hodině.
- **Dočasné umístění žáků do ŠD** – při čekání na zájmové kroužky zapisuje vychovatelka tyto žáky do docházkového sešitu – nepravidelná docházka.
- **Pitný režim**
 - využití školního čaje
 - žáci si mohou přinést své vlastní nápoje
- **Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD** – za dodržování všech bezpečnostních předpisů odpovídá vychovatelka ŠD (ve třídě, tělocvičně, při pobytu na zahradě, na vycházkách a na hřišti).
- **Psaní DÚ ve ŠD** – žáci si mohou psát DÚ ve ŠD s písemným souhlasem zákonných zástupců.
- **Za hračky, knihy, CD, mobil** a jiné osobní věci, které si žáci přinesou z domova, zodpovídají sami žáci.
- **Oblečení ve ŠD** – žáci jsou povinni mít jiné oblečení na školní zahradu – sportovní obuv, tepláky aj. dle ročního období.
- **Styk s rodiči** – po domluvě s vychovatelkou ŠD
- **Režim ŠD** – 07:00 – 07:45 – klidové hry, pobyt v tělocvičně
11:40 – 13:30 – odpočinkové činnosti – klidové hry
13:30 – 15:15 – rekreační činnosti, zájmové útvary
15:15 – 16:00 – klidové hry, pobyt venku, pobyt v tělocvičně.
 - zájmové činnosti zaměřené na výtvarnou, pracovní, hudební, literární, dramatickou a tělesnou výchovu
 - příprava na vyučování (např. psaní DÚ)
 - pobyt na školní zahradě, vycházky a sezónní činnosti (změna vyhrazena)

OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠD:

- je inspirován kapitolou ČLOVĚK A JEHO SVĚT pro 1. stupeň základního vzdělávání, který se člení do dalších pěti tematických okruhů.
 1. Místo, kde žijeme
 2. Lidé kolem nás
 3. Lidé a čas
 4. Rozmanitost přírody
 5. Člověk a jeho zdraví

Platnost dokumentu je od 1. 9. 2020

Potvrzují platnost a převzetí dokumentu dne 27. 8. 2020

Mgr. Barbora Havlíková – ředitelka školy

Vypracovala: _____
Jana Bičánková – vychovatelka ŠD